

**Gözetim uygulaması kapsamında ithal edilen ÖTV Kanununa ekli (II) sayılı listede yer alan araçların ilk iktisap kapsamında tesliminde matrah hk.**

|                   |                             |
|-------------------|-----------------------------|
| <b>Belge türü</b> | Özelge                      |
| <b>Kanun</b>      | ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ KANUNU |
| <b>Özelge no</b>  | 39044742-135-1006503        |
| <b>Tarih</b>      | 09.09.2022                  |

**T.C.**

**GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI**

**İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı**

**Gelir Kanunları KDV-ÖTV Grup Müdürlüğü**

Sayı : 39044742-135-1006503

09.09.2022

Konu : Gözetim uygulaması kapsamında ithal edilen ÖTV Kanununa ekli (II) sayılı listede yer alan araçların ilk iktisap kapsamında tesliminde matrah.

İlgi : ..... tarihli ve ..... evrak kayıt numaralı özelge talep formunuz.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, Firmanızın 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi (ÖTV) Kanununa ekli (II) sayılı listede yer alan motosikletlerin ithalatı, imalatı ve teslimi faaliyeti ile iştigal ettiği; ithalatta gözetim uygulamaları dolayısıyla ithalat bedelinden farklı referans fiyatları uygulanabildiğinden bahisle ilk iktisap kapsamında teslimine ilişkin (2A) numaralı ÖTV Beyannamesi düzenlenirken referans fiyatlı katma değer vergisi (KDV) matrahının mı, yoksa ithal bedeline göre hesaplanan gümrük vergisine esas bedelin mi dikkate alınacağı hususunda görüş talep edilmektedir.

3065 sayılı KDV Kanununun (1/2) maddesinde, her türlü mal ve hizmet ithalatının KDV'ye tabi olduğu hükme bağlanmış olup aynı Kanunun 21 inci maddesinde;

"İthalatta verginin matrahı aşağıda gösterilen unsurların toplamıdır.

a) İthal edilen malın gümrük vergisi tarhına esas olan kıymetinin, gümrük vergisinin kıymet esasına göre alınmaması veya malın gümrük vergisinden muaf olması halinde sigorta ve navlun bedelleri dahil (CIF) değeri, bunun belli olmadığı hallerde malın gümrükçe tespit edilecek değeri,

b) İthalat sırasında ödenen her türlü vergi, resim, harç ve paylar,

c) Gümrük beyannamesinin tescil tarihine kadar yapılan diğer giderler ve ödemelerden vergilendirilmeyenler ile mal bedeli üzerinden hesaplanan fiyat farkı, kur farkı gibi ödemeler"

hükmü yer almaktadır.

Buna göre, Şirketiniz tarafından yapılan motosiklet ithalatı KDV'ye tabi olup, KDV matrahının 3065 sayılı Kanunun 21 inci maddesi çerçevesinde belirlenmesi gerekmektedir.

Öte yandan, 4760 sayılı ÖTV Kanununun;

- (1/1-b) maddesinde, Kanuna ekli (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tâbi olanların ilk iktisabının bir defaya mahsus olmak üzere özel tüketim vergisine tâbi olduğu,

- (2/1) maddesinde, bu Kanunun uygulanmasında ilk iktisabın, (II) sayılı listedeki mallardan Türkiye'de kayıt ve tescil edilmemiş olanların kullanılmak üzere ithalini, müzayede yoluyla veya kayıt ve tescil edilmiş olsa dahi Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun hükümlerine göre iade edilenler de dahil motorlu araç ticareti yapanlardan iktisabını, motorlu araç ticareti yapanlar tarafından kullanılmaya başlanmasını, aktife alınmasını veya adlarına kayıt ve tescil ettirilmesini ifade ettiği,

- (11/3) maddesinde, (II) sayılı listedeki mallar için verginin matrahının; bunların teslimi, ilk iktisabı ve ithalinde, hesaplanacak özel tüketim vergisi hariç, katma değer vergisi matrahını oluşturan unsurlardan teşekkül ettiği,

- (12/1) maddesinde, ÖTV'nin bu Kanuna ekli listelerde yazılı malların karşılarında gösterilen tutar ve/veya oranlarda alınacağı, (II) sayılı listedeki mallardan alınacak verginin, mükellefin bu malı alış bedeli ile her hâlükârda bu malların imalatçısının satış bedeli veya ithalatta hesaplanan katma değer vergisi matrahı üzerinden malın tabi olduğu orana göre hesaplanan vergi tutarından az olamayacağı, verginin mükellefin alış bedeli olarak hesaplandığı durumlarda, malı teslim tarihine kadar bu malı mükellefe teslim eden tarafından yüzde 10'a kadar yapılan indirimlerin alış bedelinden de indirilebileceği ancak bu indirimler sonrası kalan tutarın, malın imalatçısının satış bedelinden veya ithalatta hesaplanan katma değer vergisi matrahından düşük olamayacağı

hüküm altına alınmış olup, söz konusu hükümlerin uygulama usul ve esasları Özel Tüketim Vergisi (II) Sayılı Liste Uygulama Genel Tebliğinde belirlenmiştir.

Mezkûr Genel Tebliğinin (III/A-1) bölümünde;

- Kanunun (12/1) maddesi uyarınca, (II) sayılı listedeki taşıtlardan alınacak verginin, mükellefin bu taşıtı alış bedeli ile her halükârda bu taşıtın imalatçısının satış bedeli veya Katma Değer Vergisi Kanununun 21 inci maddesine göre ithalatta hesaplanan KDV matrahı üzerinden taşıtın tabi olduğu orana göre hesaplanan vergi tutarından az olamayacağı,

- (II) sayılı listedeki taşıtlar için, mükellefin bu taşıtı satış bedeli ve alış bedeli ile taşıt ithal edilmiş ise ithalatta hesaplanan KDV matrahı, yurt içinde imal edilmiş ise imalatçının satış bedeli üzerinden hesaplanan ÖTV tutarlarından en fazla olanın beyan edilip ödeneceği, ithalatçı veya imalatçı firma ile ÖTV mükellefi arasında birden fazla safhanın bulunup bulunmamasının ÖTV matrahının yukarıda belirtilen doğrultuda tespitini etkilemeyeceği,

- Mükellefin taşıtı alıcıya teslim ettiği tarihe kadar, bu taşıtı mükellefe teslim eden tarafından iskonto yapılmış olması halinde, alış bedelinin %10'unu geçmemek üzere yapılan iskonto tutarı indirilmek suretiyle mükellefin alış bedelinin hesaplanabileceği; ancak bu indirimler sonrası kalan tutarın da taşıtın imalatçısının satış bedelinden veya ithalatta hesaplanan KDV matrahından düşük olamayacağı; alış bedeli üzerinden yapılacak söz konusu iskontonun matrahın tespitinde dikkate alınabilmesi için Vergi Usul Kanunu hükümleri kapsamında belgelendirilmesinin zorunlu olduğu

açıklamalarına yer verilmiştir.

İthalatta gözetim uygulaması ile ilgili olarak görüşlerine başvurulanan Ticaret Bakanlığınca;

-İthalatta Gözetim Uygulanması Hakkında Karar (2004/7304) ve İthalatta Gözetim Uygulanması Yönetmeliği hükümleri uyarınca, Bakanlıklarınca (İthalat Genel Müdürlüğü), bir malın ithalatında kaydedilecek gelişmelerin yakından izlenmesi amacıyla, o malın ithalatında gözetim uygulanmasına karar verilebildiği,

-Konuya ilişkin düzenlemelerin, ilgili eşyaya ilişkin istihsal olunan İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğler ile yapıldığı,

-İleriye yönelik gözetime tabi bir malın ithalatında gümrük mevzuatının gerektirdiği belgelerin yanı sıra "Gözetim Belgesi" de arandığı,

-İlgili Tebliğin "kapsam"ı belirlenirken, eşyanın GTİP'i ve tanımının yanısıra, birim kıymete de yer verilmesi durumunda, kıymet kriterli gözetimden bahsedildiği, bu durumda, ilgili Tebliğde belirtilen gümrük kıymetinin altında birim kıymetleri haiz eşya ithalatlarında gözetim belgesi arandığı,

-Gözetim Belgesinin, 4458 sayılı Gümrük Kanununun eşyanın gümrük kıymetine ilişkin hükümlerinin uygulanmasını engellemediği; ilgili Tebliğlerde belirtilen kıymetlerin, 4458 sayılı Gümrük Kanununun eşyanın gümrük kıymetine ilişkin hükümlerinin uygulanmasına esas teşkil etmediği,

-2019/1 sayılı Genelgeleri uyarınca, eşya kıymetinin gözetim tebliğinde belirtilen kıymetten düşük olması durumunda, eşya kıymetinin gözetim tebliğinde belirtilen düzeye çıkmasını sağlayacak şekilde yurtdışı diğer gider beyan edilmesi halinde yükümlüden gözetim belgesi ibrazı istenilmediği,

-Referans fiyat uygulaması ile ilgili olarak ise; beyan edilen gümrük kıymetinin gerçeklik veya doğruluğunun incelenmesinde gümrük idarelerince değişik eşyalar için veri/referans bilgilerin kullanılmasının mümkün olduğu,

-Referans/veri fiyat bilgilerin, gümrük idareleri tarafından ithal eşyasının gümrük kıymeti esas değerler olarak kullanılmadığı, kıymet tespitinde gümrük idaresinin beyanın gerçekliği ve doğruluğu konusunda yapılacak incelemede kullanıldığı, söz konusu verilerin, beyanın ayrıntılı incelenmesine gerek olup olmadığı yönünde yol gösterici mahiyette olduğu

açıklamalarında bulunulmuştur.

Bu kapsamda, 4760 sayılı ÖTV Kanununa ekli (II) sayılı listedeki mallardan olan motosikletlerin ilk iktisap kapsamında ÖTV matrahı, hesaplanacak özel tüketim vergisi hariç katma değer vergisi matrahını oluşturan unsurlardan teşekkül edecektir. Bununla birlikte, ithalat yoluyla gelmiş olan söz konusu taşıtların ÖTV matrahının hiçbir şekilde 3065 sayılı KDV Kanununun 21 inci maddesi çerçevesinde belirlenen ithalattaki KDV matrahından düşük olamayacağı tabiidir.

Bu bakımdan, gözetim uygulaması kapsamında Gözetim Belgenizin mevcut bulunması ve buna göre referans fiyattan düşük bedelle gümrük vergisine esas kıymet ile ithalat yapmanız durumunda, bu kıymet ve bu kıymete 3065 sayılı KDV Kanununun 21 inci maddesi uyarınca ithalat matrahına dahil edilmesi gereken diğer unsurlar dikkate alınmak suretiyle belirlenecek olan tutarın; Gözetim Belgenizin bulunmaması ve eşya kıymetinin İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğlerde belirtilen düzeye çıkmasını sağlayacak şekilde yurtdışı diğer gider beyan edilerek ithalatın yapılması durumunda ise referans bedelinin ve bu bedele anılan madde uyarınca ithalat matrahına dahil edilmesi gereken diğer unsurlar da ilave edilmek suretiyle belirlenecek olan tutarın ithalattaki KDV matrahı olarak esas alınması ve ÖTV hesabının da bu tutara göre yapılması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

---

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026